

בבית המשפט העליון

רע"א 1403/19

לפני: כבוד השופטת י' וילנר

המבקש: פלוני

נ ג ד

המשיבים: 1. מדינת ישראל
2. פלוני

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה
בת"פ 63683-12-18 מיום 24.1.2019 שניתנה על-ידי כב'
השופטת ר' בש

בשם המבקש: עו"ד קאזם כיואן

בשם המשיבה 1: עו"ד נעמי זמרת

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ר' בש)
בת"פ 63683-12-18 מיום 24.1.2019, בגדרה נדחתה בקשת המבקש לעיין בכתב
האישום שהגיש המדינה, היא המשיבה 1, נגד המשיב 2 ואחרים.

רקע והליכים קודמים

2. המבקש עובד כמורה בבית ספר תיכון בעיר אום אל פחם. ביום 12.12.2018,
שעה שהגיע למקום עבודתו, נחטף המבקש למקום מבודד בפרברי העיר כשהמשיב 2
מאיים עליו בנשק חם, וזאת בשיתוף פעולה עם אחרים אשר זהותם אינם ידועה למבקש.
לאחר שמקום חטיפתו אותר על-ידי משטרת ישראל והמבקש שוחרר, הגיש המבקש
תלונה כנגד המשיב 2 בגין חטיפה, איומים וניסיון לפגוע בשלמות גופו באמצעות נשק

חם. בעקבות כך, הוגש ביום 27.12.2018 כתב אישום נגד המשיב 2 ואחרים בגין חטיפה (להלן: כתב האישום), והחל ההליך הפלילי בת"פ 63683-12-18 בעניינם לפני בית המשפט המחוזי (להלן: ההליך הפלילי).

3. ביום 21.1.2019 הגיש המבקש לבית המשפט המחוזי בקשה מכוח סעיפים 8 ו-9 לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, להורות למשיבה לאפשר לו לעיין בכתב האישום וזאת לאחר שלטענתו פניותיו לפרקליטות מחוז חיפה (פלילי) בנדון לא נענו.

4. המדינה התנגדה לבקשה, וטענה כי לאחר בחינת מכלול הנסיבות סבר פרקליט המחוז כי אין להתיר למבקש את העיון בכתב האישום בשל טעמים מיוחדים, וזאת מכוח סמכותו לפי סעיף 9(2) לחוק זכויות נפגעי עבירה (להלן גם: החוק). בפרט, ציינה המשיבה כי קיים חשש שהמצאת כתב האישום לעיונו של המבקש עלולה להשפיע על עדותו במסגרת ההליך הפלילי המתנהל. עוד צוין כי בקשתו של המבקש תיבחן בשנית לאחר שמיעת עדותו.

5. בהחלטתו מיום 24.2.2019 דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של המבקש, וקבע כי אין להורות למדינה להמציא את כתב האישום לעיונו, וזאת לנוכח הפרטים הנזכרים בכתב האישום שחשיפה אליהם עלולה להשפיע על עדותו. בצד זאת, הבהיר בית המשפט המחוזי כי נשמרת זכותו של המבקש לשוב ולבקש לעיין בכתב האישום לאחר מתן עדותו.

על החלטה זו נסבה בקשת רשות הערעור שלפניי.

הבקשה דנן

6. בבקשתו, שב המבקש על טענותיו בבית המשפט המחוזי ומוסיף כי בהיותו מתלונן עומדת לו הזכות לעיין בכתב האישום מכוח סעיפים 8 ו-9 לחוק זכויות נפגעי עבירה, וכי המדינה לא ביססה מדוע מתקיים בעניינו "טעם מיוחד" אשר אך מפניו תיסוג זכותו זו. המבקש טוען עוד כי המצאת כתב האישום לעיונו לא תגרור כל נזק או שיבוש להליך הפלילי המתנהל.

7. המשיבה 1 סומכת ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי, וטוענת כי חוק נפגעי עבירה אינו הופך את נפגע העבירה לבעל דין בהליך הפלילי, ועל כן זכותו של המבקש לעיין בכתב האישום – ובכך להיחשף למסכת העובדתית המפורטת בו טרם מתן עדותו

בפני בית המשפט – צריכה להיבחן למול מכלול האינטרסים שאותם מגלמת המדינה בניהול ההליך הפלילי. עוד טוענת המדינה כי ספק אם בית המשפט המחוזי צריך היה לדון בבקשת המבקש, שכן הדין מסמיך את פרקליט המחוז ואת ראש יחידת התביעות במטרה לדון בבקשות מעין אלה.

דיון והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשת רשות הערעור ובתשובה לה, ולאחר שנתתי לצדדים הזדמנות לטעון בעניין החלת תקנה 410 לתקנות סדר הדין האזרחי התשמ"ד-1984 ושוכנעתי כי לא ייפגעו זכויותיהם כבעלי דין אם אנהג בהתאם לאמור בתקנה זו, החלטתי לדון בבקשה כאילו ניתנה הרשות לערער והוגש ערעור על-פי הרשות שניתנה. אקדים ואומר כי דין הערעור להתקבל באופן חלקי, כמפורט להלן.

9. בבקשתו מיום 21.1.2019 ציין המבקש כי הבקשה מוגשת מכוח הוראות חוק זכויות נפגעי עבירה (סעיף 4 לבקשה). תקנה 7(א) לתקנות זכויות נפגעי עבירה, התשס"ב-2002 (להלן: תקנות זכויות נפגעי עבירה), קובעת כי מימוש זכותו של נפגע עבירה לעיין בכתב האישום מכוח סעיף 9 לחוק יהיה בדרך של פנייה אל "הגורם האחראי" אשר הגיש את כתב האישום – שהוא בענייננו פרקליט מחוז חיפה. השגה על החלטת פרקליט המחוז או על מחדלו, כנטען בענייננו, תתברר במסגרת עתירה לבג"ץ (ראו והשוו למשל: בג"ץ 6833/13 אמירה נ' שירות בתי הסוהר (15.1.2014)). לנוכח האמור, ההליך בו נקט המבקש בפנייתו לבית המשפט המחוזי היה שגוי, וממילא בית המשפט המחוזי לא היה אמור לדון בבקשה. במצב דברים זה יש להורות על ביטול החלטת בית המשפט המחוזי.

10. התוצאה היא כי על ה"גורם האחראי" הרלוונטי לענייננו, הוא פרקליט מחוז חיפה, להידרש לבקשת המבקש לעיין בכתב האישום ועליו לתת החלטה מנומקת. בתוך כך, יתייחס פרקליט המחוז אף לטענת המבקש כי החשש מפני השפעה על עדותו הוא חשש כללי אשר עולה במקרים רבים בהם נפגע העבירה המבקש לעיין בכתב האישום צפוי גם להעיד במסגרת ההליך הפלילי, וכן האם חשש זה מהווה "טעם מיוחד" כדרישת סעיף 9(2) לחוק זכויות נפגעי עבירה.

למען היעילות ומאחר שפניית המבקש לפרקליט המחוז לא נענתה, אני מורה כי פרקליט המחוז יתייחס לבקשה שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי ויראה בה כאילו הוגשה אליו.

11. סוף דבר: הבקשה מתקבלת באופן חלקי כמובן זה שאני מורה על בטלותה של החלטת בית המשפט המחוזי מיום 24.1.2019.

בנסיבות העניין, לא ייעשה צו להוצאות.

המשיבה תעביר העתק החלטה זו לפרקליט מחוז חיפה (פלילי).

ניתנה היום, ט"ו בסיון התשע"ט (18.6.2019).

ש ו פ ט ת